

příklad dobré praxe

**FAKULTNÍ
NEMOCNICE
BULOVKA**

Název zadavatele:	Fakultní nemocnice Bulovka
Název zakázky:	Využívání elektronického katalogu a uplatnění environmentálních kritérií v dynamických nákupních systémech ve Fakultní nemocnici Bulovka

Základní informace o veřejných zakázkách ve FN Bulovka

Fakultní nemocnice Bulovka (dále jen „FNB“) patří mezi významné zadavatele veřejných zakázek v oblasti zdravotnictví. V roce 2024 zadala FNB veřejné zakázky v celkovém finančním objemu přesahujícím 3 mld. Kč. S ohledem na charakter své činnosti realizovala FNB převážnou část zakázek v oblasti pravidelných dodávek, zejména léčivých přípravků, spotřebního zdravotnického materiálu a potravin. Současně byly zadávány také veřejné zakázky na služby a stavební práce.

Za účelem zefektivnění a urychlení zadávacích procesů bylo ve FNB postupně zavedeno 16 dynamických nákupních systémů (dále jen „DNS“), jejichž prostřednictvím je v současné době zadáváno přibližně 80 % všech veřejných zakázek. V roce 2024 bylo prostřednictvím DNS zadáno přibližně 420 veřejných zakázek v celkové hodnotě 2,3 mld. Kč.

Využívání elektronických katalogů ve Fakultní nemocnici Bulovka

Přibližně polovina DNS je zavedena s elektronickým katalogem. Elektronický katalog je definován § 215 zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZZVZ“) a rozumí se jím soubor informací obsahující ceny odpovídající jednotlivým položkám předmětu veřejné zakázky, popis takových položek, případně další údaje s nimi související (dále jen „katalog nebo e-katalog“). Zjednodušeně lze říci, že jde o tabulku. Může jít o jednoduchou tabulku zpracovanou v tabulkovém procesoru, anebo tabulku přímo integrovanou v elektronickém nástroji, který přináší další funkcionality jako je automatické vyhodnocování nabídek nebo přípravu dokumentů souvisejících s VZ. Konkrétní formát e-katalogu není v ZZVZ definován, ale vždy by se mělo jednat o obecně dostupný formát, který nebude omezovat účast dodavatelů. Ve FNB se e-katalog osvědčil zejména pro

veřejné zakázky s jednodušší technickou specifikací, kde není nutné složitě posuzovat kvalitu plnění. Velkou časovou úsporou katalog přináší hlavně u VZ s velkým množstvím položek a odlišným okruhem dodavatelů (léky, potraviny, nábytek).

Soutěžit je možné dvěma způsoby – dle nejnižší nabídkové ceny za všechny položky e-katalogu anebo po jednotlivých položkách. Soutěžení po položkách je obdobou rozdělení veřejné zakázky na části, nicméně položek může být v podstatě neomezené množství. Pokud se zadavatel rozhodne soutěžit po položkách, je pro uzavření smlouvy na každou položku vybrán dodavatel s nejnižší nabídkovou cenou dané položky a pro veřejnou zakázku se tak uzavírá více smluv. Výhodou také je, že dodavatel nemusí nacenit všechny položky katalogu, ale může si vybrat pouze ty, které je schopen dodat. Jedná se o vhodný nástroj pro podporu menších dodavatelů, kteří nemají tak široké portfolio zboží. Položkový způsob soutěžení v e-katalogu také často vede k nižším cenám. Dle interního srovnání cen potravin nakupovaných ve FNB, vede tento způsob soutěže k úsporám v řádu několika desítek milionů ročně oproti situaci, kdy by byl vybírán dodavatel s nejnižší celkovou nabídkovou cenou za celý katalog.

Výhodou e-katalogu je také jednoduché podání nabídky, pro podání nabídky postačuje vyplnění cen do e-katalogu. FNB se v současné době (pozn. rok 2025) rovněž připravuje na zavedení systému flexibilního tendrování léčiv pro veřejnou část lékárny, který podání nabídky zcela automatizuje. Tento systém je založený na propojení elektronického nástroje se SW dodavatele, který eviduje skladové zásoby a ceny léčivých přípravků a dodavatel tak nemusí zajišťovat vyplnění a aktualizaci cen v e-katalogu ručně.

Zadávání VZ prostřednictvím e-katalogu může být zrychleno při postupu dle § 215 odst. 4 písm. b) ZZVZ. Na tento postup se nevztahuje minimální desetidenní lhůta pro podání nabídek v DNS, neboť dodavatel fakticky žádnou nabídku nepodává, ale zadavatel pouze v přiměřeném časovém předstihu sdělí dodavatelům termín výběru údajů pro zadání VZ z předložených e-katalogů.

Strukturovanou formu nabídky podanou prostřednictvím e-katalogu je také možné využít k integraci do dalších softwarů zadavatele, jako jsou například schvalovací software nebo interní e-shop.

DNS na nákup nábytku

DNS s e-katalogem bylo zavedeno v roce 2022 za účelem zrychlení nákupu a zamezení problémům s nesčítáním předpokládaných hodnot. Předmětem jsou dodávky jak běžného, tak i lékařského nábytku. V DNS je nyní zavedeno 16 dodavatelů. Nabídky však pravidelně podává pouze 4 až 5 dodavatelů. S ohledem na možnost účasti menších dodavatelů byla požadována pouze minimální technická kvalifikace – 2 významné dodávky nábytku s hodnotou 50 tis. Kč. Časem se však i tento požadavek jevil jako nadbytečný, a byl proto ze zadávací dokumentace odstraněn.

Při zavádění environmentálních kritérií se FNB inspirovala [příkladem dobré praxe](#) z Ministerstva práce a sociálních věcí.

V DNS bylo původně požadováno 9 environmentálních kritérií:

- Původ dřeva v dřevěných částech nábytku a deskách na bázi dřeva – dřevo musí pocházet ze zákonného a trvale udržitelného lesního hospodářství nebo být vyrobeno z recyklovaného materiálu
- Desky na bázi dřeva – limitace obsahu škodlivých látek a emisí formaldehydu
- Omezení pro nátěrové směsi – nesmí být mutagenní, karcinogenní a toxické, nesmí obsahovat vymezené nebezpečné látky

- Požadavky na kovy a kovové části – na elektrolytické pokovování nelze používat šestivazný chrom ani kadmium, omezení pro nikl, omezení platí rovněž pro škodlivé látky použité v nátěrových hmotách
- Plastové části nábytku – žádná část nesmí být vyrobena za pomoci monomeru vinylchloridu (VCM), plasty nesmějí obsahovat těžké kovy, požadavek na podíl recyklovaného materiálu
- Textilie a čalounění – omezení VCM, obsah nebezpečných látek použití pro barvení, potisk a konečnou úpravu
- Obaly a obalové materiály – výroba ze snadno recyklovatelného materiálu nebo obnovitelných zdrojů
- Demontovatelnost a opravitelnost nábytku
- V žádné části nábytku nesmí být obsaženy nebezpečné látky dle nařízení ES č. 1272/2008/ (nebezpečné látky ze skupiny 1,2 a 3)

Prokázání výše uvedených kritérií bylo umožněno více způsoby: certifikátem, ekoznačkou, případně jakýmkoliv rovnocenným dokladem. Již od první výzvy se však ukázalo, že dodavatelé takto přísně vymezená kritéria nedokáží splnit. Zároveň i samotné posuzování nabídek bylo náročné, protože dodavatelé obvykle zaslali veškeré doklady, které k nábytku měli, a bylo potřeba velmi složitě dohledávat informace ke splnění jednotlivých kritérií v zaslaných dokumentech. Na základě této zkušenosti byla dodavatelům odeslána pozvánka k účasti na předběžné tržní konzultaci, které se však nikdo z oslovených dodavatelů nezúčastnil. FNB proto konzultovala situaci také s Českou informační agenturou pro životní prostředí ([CENIA](#)), která potvrdila, že na trhu není dostatek dodavatelů disponujících ekoznačkačkou prokazující splnění všech výše uvedených kritérií.

Následně proto FNB zredukovala environmentální kritéria pouze na čtyři:

①

Původ dřeva

②

Obsah nebezpečných látek v deskách na bázi dřeva

③

Emise formaldehydu v deskách na bázi dřeva

④

Nebezpečné látky v textiliích a čalounění

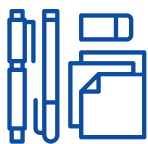
Dle zkušeností FNB jsou první tři kritéria vztahující se k dřevěnému nábytku a deskám na bázi dřeva dodavatelé prokazována zpravidla bez větších problémů, problémy však přetrvávají u kritéria vztahujícího se k obsahu nebezpečných látek v textiliích a čalounění. Do budoucna FNB také zvažuje navrácení požadavku na ekologicky šetrný obalový materiál, který je na trhu relativně dobře dostupný.

Zadávání VZ:

Environmentální kritéria jsou stanovena pro každou položku nábytku samostatně, s ohledem na typ nábytku a použitý materiál. Prokázání jednotlivých kritérií je posuzováno až u vybraného dodavatele, aby nedocházelo k nadměrnému zatěžování všech dodavatelů. Obvykle je zadáváno zhruba 15 veřejných zakázek ročně, ve kterých jsou agregovány požadavky z celé nemocnice. V roce 2024 byly uzavřeny smlouvy v celkové hodnotě 48 mil. Kč.

DNS na nákup kancelářských potřeb

DNS s e-katalogem bylo zavedeno v roce 2022 a jsou zde zavedeni pouze tři dodavatelé. Environmentální požadavky se liší dle typu zboží, kritéria jsou popsána v samostatné příloze výzvy k podání nabídek, přičemž každé kritérium má svoje číslo, které je pak uvedeno u příslušné položky v e-katalogu.

Požadovaná environmentální kritéria:

Plastové psací potřeby a jejich součásti

- Plastové části nesmí obsahovat PVC, zboží musí být vyrobeno z polyetylenu nebo polypropylenu, z důvodu možné recyklace
- Nakupovány jsou rovněž psací potřeby vyrobené z kartonu a psací potřeby vyrobené minimálně ze 70 % z recyklovaných PET lahví
- Požadavek na rozmontovatelnost a garanci dodávky náhradních náplní

Tužky a pastelky

- Původ dřeva dřevo musí pocházet ze zákonného a trvale udržitelného lesního hospodářství

Inkousty, tuhy, náplně, tekuté lepidlo, opravný lak

- Nesmí obsahovat látky klasifikované jako škodlivé životnímu prostředí dle Nařízení evropského parlamentu č. 1272/2008 (dále jen „CLP“)

Sešíváče, děrovače, svorky, sponky

- Musí být vyrobeny z kovu, barevné odlišení je přípustné práškovým pokovením

Pravítka, ostatní plastové kancelářské pomůcky, folie

- Dodávaná pravítka a ostatní plastové kancelářské pomůcky a folie musí být vyrobeny bez PVC. Nesmí obsahovat chemické látky, které jsou klasifikovány jako škodlivé pro ŽP dle nařízení CLP

Xerografický papír

- Surovina pro výrobu vlákna musí pocházet ze zákonně a udržitelně obhospodařovaných zdrojů. Dodávaný xerografický papír musí být určen pro oboustranný tisk. Výroba papíru musí v oblastech emisí do ovzduší a vody, spotřeba energie a tepla, použitých chemických látek a nakládání s odpady splňovat požadavky aktuálně platných podmínek pro udělení ekoznačky EU Ecolabel a grafický (xerografický) papír

Ostatní papírové výrobky (obálky, bloky, ostatní papírové pomůcky)

- Papír musí být vyrobený z recyklovaného papíru nebo recyklovaného papíru s podílem nerecyklované suroviny, která pochází z udržitelného lesního hospodářství

Prokázání kritérií je opět požadováno pouze od vybraného dodavatele, přičemž dodavatelé kancelářských potřeb nemají problém environmentální požadavky splnit, část dodávaných výrobků pochází od výrobců z České republiky.

Lessons learned

1. Efektivita e-katalogů

- Zavedení e-katalogů v DNS výrazně zrychluje proces zadávání veřejných zakázek, zejména u položkově rozsáhlých dodávek (léčivé přípravky, nábytek, potraviny)
- E-katalogy umožňují soutěžení po jednotlivých položkách, což podporuje účast menších dodavatelů, zvyšuje konkurenci a obvykle také snižuje ceny
- Podávání nabídek prostřednictvím e-katalogů snižuje administrativní zátěž jak pro zadavatele tak pro dodavatele

2. Úspory a flexibilita

- Interní analýzy FNB ukazují odhadované úspory v řádu desítek milionů Kč ročně u nákupu potravin díky soutěžení potravin po jednotlivých položkách prostřednictvím e-katalogu
- Postup dle § 215 odst. 4 písm. b) ZZVZ přináší významné časové úspory

3. Environmentální kritéria – zkušenosti a výzvy

- Zavedení environmentálních požadavků je možné, ale jejich přílišná přísnost vede k nízké účasti dodavatelů a složitému ověřování
- Na základě zkušeností z prvních veřejných zakázek a po konzultaci s CENIA byla kritéria u nábytku zjednodušena na čtyři základní oblasti (původ dřeva, obsah nebezpečných látek a emise formaldehydu v dřevěných deskách, obsah škodlivých látek v textiliích)
- U kancelářských potřeb jsou environmentální požadavky dodavateli bez problémů plněny

4. Doporučení pro praxi

- Při nastavování environmentálních kritérií je nutné zohlednit dostupnost certifikací a reálné možnosti trhu
- Prokazování splnění kritérií až u vybraného dodavatele snižuje administrativní zátěž
- E-katalogy jsou vhodným nástrojem pro integraci s dalšími systémy (schvalovací software, e-shopy).

Celkový závěr:

Elektronické katalogy v DNS přinášejí FNB významné finanční i časové úspory a podporují transparentnost a konkurenci. Uplatňování environmentálních kritérií je realizovatelné, ale musí mu předcházet pečlivé ověření možností trhu.

PŘÍLOHY

- [DYNAMICKÝ NÁKUPNÍ SYSTÉM na Dodávky nábytku](#)
- [Dynamický nákupní systém na nákup kancelářských potřeb](#)

Kontaktní osoba:

Klára Semrádová, klara.semradova@bulovka.cz